„UNIVERSUL“ IN ȚARĂ

CUTREERÂND ŢARA MOŢILOR

Ceva despre activitatea ocolului silvic din Baia de Criș.— Necesitatea a cât mai multe pepiniere

Brad, 15 Mai

Suntem în plină activitate de primăvară și în toată regiunea însămânțările s'au făcut cu toate greutățile acestei excepționale primăveri. Nu-i vorbă că regiunea noastră nu are așa mult pământ cultivabil, dir cel puțin acela care este, formează un randament de o foarte mare importanță.

Dintr'un colț cât de mic de pământ, moțul își scoate grâu sau porumbul care-l ajută într'o oarecare măsură pentru întreținerea familiei.

Dar regiunea noastră este — în cea mai mare parte — fructiferă și prin aceasta cel mai principal lucru este încurajarea cultivării lor, fiindcă în regiune nu există o pepinieră.

S'au făcut încercări frumoase cu câteva pepiniere în care locul de frunte îl ocupă pepiniera soc. „Mica“.

La Baia de Criș, ocolul silvic s'a îngrijit de același lucru. D. inginer Romoșan, șeful ocolului, a muncit mult pentru crearea unei pepiniere care să poată satisface cerințele întregei regiuni, dar nu s'a putut.

In vasta activitate a ocolului silvic din Baia de Criș, în cele 64 comune, au putut constata că încercările de până acum au dat rezultate satisfăcătoare. Plantațiile făcute pe terenurile necultivabile sunt de 82,5 ha. cu 825.000 puieți de diferite specii.

Cu ocazia sădirei pomilor și a ofensivei silvice s'au plantat 733.000 puieți pe o suprafață de 103,5 ha. In pepiniere s'au executat lucrări de însămânțare pe o suprafață de 72.215 m.p. cu diferite esente forestiere, iar în diferite localități s'au expediat două vagoane puieți.

Lucrările executate până în prezent — în parchete tăiate sau terenuri amenajate — sunt pe o suprafață de 240 ha. cu 1.200.000 puieți de diferite specii.

Dar în preocuparea de frunte a ocolului silvic din Baia de Criș, în acest an, a fost înființarea unei pepiniere pentru creșterea și cultivarea pomilor roditori.

Printr'o lege, ministerul domeniilor interzice ocoalelor silvice de a cultiva pomi fructiferi, trecând-o în sarcina serviciilor agricole. Dar în regiunea Baia de Criș, serviciile agricole nu au terenuri necesare pentru plantații și nu au nici fondurile cerute prin aceasta împiedecându-se un mare avânt al regiunei.

Ori ce s'ar face cu serviciile silvice și chiar dacă pepinierele ar fi date pe seama regiunilor agricole, tot trebuiesc ajutate.

Am întâlnit la Hălmagiu o minunată cooperativă pentru valorificarea fructelor din regiune și această ocoperativă a dat rezultate neașteptate.

Dar, cu durere trebuie să spunem că în Hălmagiu agronomul regional nici nu avea local unde să stea și se aștepta ca sediul acestui serviciu să fie mutat la Gurahonț.

In cazul acesta cine îndrumează țăranii la cultivarea pomilor fructiferi? Cine le face pepinierele necesare, deoarece actualele livezi sunt bătrâne și se vor relua?

Și să nu se uite un lucru: acestei regiuni îi trebuiesc pomi fructiferi (altoi) cari să se aclimatizeze. Se pot face lucruri minunate în aceste părți bune pentru cultivarea pomilor fructiferi, dar țăranii au nevoie de sfaturi și cât mai mult pepiniere. Nu-i de-ajuns un agronom la 50 de comune și o pepinieră tot pentru atâtea comune.

Iar dacă în regiunea Baia de Criș se va lua dreptul ocolului silvic se va face pepiniere, atunci neconditionat serviciul agricol să fie ajutat cu toate cele necesare, pentru a putea realiza ceeace a realizat ocolul silvic.

Contrar regiunea este amenințată să rămână și fără pomii fructiferi ce-ar vrea să-i cultive și i s'ar lua cel mai sigur venit.

Va lucra esențial să nu se uite de toți acei cari vor lua o măsură sau alta, că plasa Baia de Criș este foarte săracă, populația nu are nici o sursă de venituri și numai încurajarea cultivării pomilor fructiferi, pe o scară cât mai întinsă, o va face să scape de lipsurie de astăzi.

Profesorul american

Charles Upsan Clark, dela New-York, la Cluj

Cluj, 16 Mai

Cunoscutul publicist și profesor Charles Upson Clark, dela „City College“ din New-York, autor a două lucrări în limba engleză asupra țării noastre, este oaspele ministerului propagndei făcând un turneu în principalele orașe ale României, cu o conferință ținută în limba română, intitulată „Sistemul federal al Statelor-Unite; originea și desvoltarea lui“.

Conferința acestui distins oaspe și bun cunoscător al României ,se va ține în ziua de 18 Mai, ora 6 d. m. în sala mică a colegiului academic.

D. prof. Charles Upson Clark este însoțit de cunoscutul poet și publicist Al. Al. Philippide din ministerul propagandei.

Duminică 19 c., d. Charles Upson Clark va conferenția la Oradea.

Activitatea Serviciului zootehnic și sanitar veterinar din jud. Cluj

Cluj, 15 Mai

In cursul anului expirat, serviciul zootehnic și sanitar veterinar al județului nostru, de sub conducerea d-lui dr. Zaharia Trică, a administrat un număr de 229 comune, din ocolurile: Cluj, Aghireș, Borșa, Calata, Gilău, Hida, Huedin, Mociu și Sărmaș. Pretutindeni, cei nouă medici de serviciu și-au dat toată silința de a veni în ajutorul populației dela țară, sfătuind-o cum trebue să-și îngrijească animalele precum și de a combate și preveni epizootiile.

SCADEREA NUMARULUI ANIMALELOR

Județul Cluj are o suprafață de 4813 km. pătrați, cu o topografie accidentală. drumuri grele și comune așezate la mari distanțe, populația fiind de 263.064 locuitori. Județul este un important centru zootehnic, având pășuni pe o întindere de 136.155 jugăre de calitate mijlocie și un mare număr de animale.

In anul 1939, datele statistice ne arată o simțitoare deficiență în stocul de animale față de trecut. Astfel, în comparație cu anul 1938, înregistrăm o scădere a numărului la cai, iepe, oi, porci, măgari, catâni, capre, iepuri de casă, gâște, eurcani, — și numai o mică majorare la tauri, vaci, bivoli, găini, albine și câini. Este o situație care ar trebui să dea de gândit autorităților superioare de resort.

INCURAJAREA CREȘTERII CALULUI

In județul nostru, caii aparțin raselor intermediare și ușoare, cu aria geografică nu tocmai bine definită. Caii ușori aparțin rasei locale varietatea transilvăneană, după care urmează cei de rasă Ghidran, arabă și huțuli, caii intermediari fiind de rasă Nonius și Lipițan.

Incurajarea creșterii calului s'a făcut în jud. Cluj prin înființarea stațiunilor de montă, cu armăsari dela stat și particulari, autorizați de către ministerul agriculturii.

S'ar impune apoi, încurajarea într'o mai largă măsură a reproducției taurilor și vacilor de rasă „Pinzgau“, „Transilvăneană“ și „Simenthal“, — a oilor de rasă „Turcană“, — a porcilor de rasă mangalița, bazna, jork și berk, etc.

ROLUL CAMEREI DE AGRICULTURA

Cea mai indicată instituție de stat, care poate să dea tot sprijinul material acțiunii zootehnice, ar fi Camera de agricultură, care în bugetul pe anul 1939/40 și-a asigurat prin taxe zootehnice un venit de 1.550.000 lei, în timp ce la cheltuelile pentru ajutorarea creșterii animalelor n'a prevăzut decât o sumă minimă de circa 200.000 lei.

De asemeni, ministerul cooperației ar putea face cea mai salutară operă de ajutorare pentru regiunile locuite de moți, dacă ar înființa o lăptărie cooperativă în inima munților, în care să se fabrice laptele praf pentru export. Ar fi cel mai bun debușeu pentru aceste regiuni, cu drumuri greu accesibile.

Asigurarea debușeului animalelor și produselor animale s'a realizat în județul nostru prin târgurile de animale, cari au funcționat în tot cursul anului trecut, cu excepția timpului de vară, când s'a declarat carantină din cauza febrei aftoase.

COMBATEREA EPIZOOTIILOR

Starea sanitară a animalelor, cu privire la bolile contagioase, este mai puțin îngrijorătoare decât scăderea numărului animalelor. In timpul anului expirat au murit de boli parazitare 10 cai, 39 bovine, 21 porci, și 126 oi. De boli interne au murit 77 cai, 129 bovine, 116 porci și 86 oi. Iar de boli externe au murit 46 cai, 45 bovine, 41 porci și 36 oi.

Dintre bolile contagioase, cele mai periculoase s'au dovedit a fi antrax, febra aftoasă și râia. Impotriva lor s'a luptat prin vaccinări, procurate dela Institutul de microbiologie, pe cheltuiala proprietarilor de animale. Rezultatul acestei măsuri a fost satisfăcător, mai ales că accidente mortale post-vaccinale n'au înregistrat decât un procent minimal.

Febra aftoasă a cauzat însă mari pierderi economice, prin complicațiile podale, cari s'au vindecat foarte greu. Gălbeaza la oi a fost combătută prin preparatele „Galbinol“, „Galba“ și „Distol“. Cum natura acestor boli este legată de teren, se impune asanarea pășunilor, prin însămânțări cu plante de nutreț și reglementarea pășunatului, care ar constitui și o operă socială, — precum și organizarea pe baze științifice a cimitirelor de animale.

Trei afaceri judiciare la Botoşani

Un epilog al școalei de tâlhărit „Gheorghe Coroiu“. — Și cazul „Aro“ Mănescu

Botoșani, 16 Mai

La tribunalul local, s. I-a, în completul d-lor: președinte Elvădeanu, supleant T. Cretulescu, prim-procuror I. Petruc și grefier Gh. Oțeleanu, au venit spre judecare, Mercuri, și-au fost însfârșit, soluționate trei vechi și interesante afaceri judiciare.

ȘCOALA „GHEORGHE COROIU“

Primii au venit la bară, inculpații: Const. I. Bolohan din comuna Mihălășeni (Botoșani) și Vasile I. Saviuc din Bălinești (Dorohoi) majori, dar încă tineri, dați în judecată pentru următoarele fapte.

In seara de 16 August 1939 inculpații au pândit-o pe când femeia Elena I. Nechifor, de 41 ani, mamă a 14 copii, cu o bucelută în mână, scoborîndu-se din trenul fabricei Ripiceni, se îndrepta spre moșia fabricei, unde un fiu al ei era mecanic pe un tractor, pe moșia fabricei.

Ajungând în câmp deschis, vlăjganii s'au apropiat de Elena I. Nichifor și după ce i-au pus mâna în gât i-au smuls o batistuța cu 27 lei, dându-se drept „membri ai bandei Coroiu“.

Femeia, înspăimântată și cu straele rupte, a alergat la postul de jandarmi și a povestit totul, dându-le și semnalmentele.

Jandarmii au pornit imediat în căutarea celor indicați și nu le-a fost greu să-i găsească în pragul cârciumei lui Weinberg din Ripiceni unde povesteau unui prieten ce ispravă au făcut.

După mai multe termene și amânări, Elenei I. Nechifor i s'a făcut dreptate: Const. C. Bolohan și Vasile I. Saviuc au fost condamnați la câte un an închisoare și 3 ani interdicție.

AFACEREA „ARO“-MANESCU

Ne-am ocupat, nu de mult, despre procesul pe care i l-a intentat d. D. Ariciuc, institutor din str. Vila Boian nr. 4, Botoșani, d-lui Const. I. Mănescu originar din com. Burdujeni jud. Suceava, pentru că: în toamna anului 1937, venind la reclamant însoțit de comerciantul Ursache din Corocăești și învățătorul Nebunelli, aceștia i l-au recomandat student la politehnică și agent achizitor la societatea „Aro“ (Asigurarea românească și țărănească). In consecință i-a propus d-lui D. Ariciuc o asigurare.

Neavând bani lichizi, agentul a spus că poate primi și efecte de valoare.

Transacția, după oarecari amănări, s'a făcut totuși. D. Ariciuc i-a dat d-lui Mănescu, efecte, în valoare de 18.000 lei cu o bonificație de 2000 și a primit o poliță de asigurare.

Dar, după vre-o lună, un inspector dela „Aro“ l-a înștiințat că, polița n'are valoare deoarece banii n'au ajuns în casa societății, iar d. Mănescu nu mai este în serviciul firmei.

Bineînțeles că, d. Ariciuc a crezut că a fost escrocat. Și cum d. Mănescu nu mai dădea nici un semn de viață, s'a adresat justiției. Dar judecata, deși a durat, i-a dat prilejul celui în cauză să se apere.

Astfel, la termenul dela 15 Mai ,d. Const. I. Mănescu, producând dovezi că atunci când l-a asigurat pe d. Ariciuc mai era încă în serviciul societății „Aro“ și că între timp l-a despăgubit pe reclamant de toate valorile în litigiu, tribunalul a dispus încetarea urmăririi penale.

PENTRU CA I-A FURAT O LANTERNA...

Alt proces, de vechiu răsunet și cu un fond de o semnificație ce poate da de gândit, este acela al lui Dumitru C. Rotaru din com. Movila Ruptă, care, la 18 ani (sunt vre-o 4 de atunci!) l-a omorît cu mai multe lovituri de cuțit pe un consătean al său, Petru Stroescu, tot de aceiași vârstă, pentru că... i-a furat o lanternă!

Judecat, a fost condamnat de tribunalul Botoșani la 1 an închisoare pentru loviri cauzatoare de moarte. Făcând apel la Curte și recurs la Casație, i-au fost respinse toate rămânând deci definitiv condamnat. Dar iată că, eri a venit spre judecare o nouă acțiune a lui D. C. Rotaru.

A cerut anume să i se socotească prevenția de 2 luni închisoare, dar cererea i-a fost respinsă.

In ultimele trei luni, viața s'a scumpit la Cluj cu 17 la sută

Cluj, 15 Maiu

Sub președinția d-lui Grigorie Romanovici, s'a ținut eri dimineață o ședință a Sfatului Negustoresc din orașul nostru, de față fiind toți membrii comitetului de conducere.

In legătură cu convenția de salarizare, intervenită între comercianții patroni și angajații lor, s'a dat citire unei adrese primită dela Inspectoratul regional al muncii, de sub conducerea d-lui dr. Ioan Chirilă, în care se arată că indicele de scumpete în luna Ianuarie a. c. s'a cifrat la suma de 1904.40 lei, iar cel din luna Aprilie la suma de 2231 lei.

Astfel, rezultă de aici că în luna Aprilie a. c., față de Ianuarie, s'a înregistrat de către autorități o diferență în plus de 326.60 lei, ceeace înseamnă o scumpire a pieții locale cu un coeficient de 17 la sută.

Pe baza acestei constatări a organelor Inspectoratului muncii, comercianții clujeni, sunt obligați să acorde angajaților lor un adaos de scumpete respectiv, potrivit prevederilor contractelor colective de muncă. Dela 16 Aprilie 1940 vor trebui să acorde acest adaos întreprinderile din branșa textile modă doamne și domni, postăvării, încălțăminte, pielărie, librării și papetării, — iar dela 1 Mai 1940 întreprinderile din branșa mărunțișuri, tricotaje, sport, bazar, confecțiuni, pentru dame și bărbați, ferării și articole tehnice, coloniale, delicatese și alimente.

ŞTIRI DIFERITE

ISMAIL

CADAVRU PESCUIT.— A fost pescuit cadavrul locuitorului Vasile Cernenco din comuna Sofian. Numitul se înecase în Dunăre, în luna Martie.

SINUCIDERI. — Achindim Sidorschi, din comuna Necrasovca, și-a tăiat beregata cu briciu.

— Locuitorul Ivan Moscviciov din comuna Caramurat și-a pus capăt zilelor trăgându-și un glonț de revolver în tâmplă.

IENCAT. — Stan Oprescu, vrând să meargă cu barca spre Vâlcov, a căzut în canalul Pereboina, înecându-se.

ADUNARE EPARHIALA. — Adunarea generală eparhială a fost convocată pentru ziua de 28 Mai. In ziua de 27 Mai se va ține ședința plenară a consiliului eparhial.

S'A SCUMPIT CARNEA. — Comercianții de carne au scumpit carnea și osânza astfel: carnea de vacă de calitatea I dela 26 lei la 30 lei kg.; cal. II-a la 28 lei kg.; carnea de porc la 32 lei kg.; slănina nesărată la 50 lei kg., slănina sărată la 60 lei kg. și osânza la 56 lei kg.

ZIUA TEMPERANȚEI. — In „Ziua Temperanței“ din ordinul P. S. episcop Dionisie în toate bisericile din eparhia Cetății Albe-Ismail, s'au ținut predici, în care s'au arătat urmările beției.

Societatea „Temperanța“ din localitate, de sub președinția păr. Ion Belodanu secretar eparhial, a organizat în sala căminului „Gavril Muzicescu“, o conferință publică

Păr. Ion Belodanu a rostit un cuvânt introductiv după care păr. P. Berezescu a vorbit despre: „Urmările beției, pentru trup și suflet“. Conferința, la care a luat parte un mare număr de cetățeni, a fost urmată de proiecțiuni cu cari s'a demonstrat, în mod concret, ce urmări tragice are beția.

Explicațiile tablourilor au fost date de păr. misionar Iacob Petrov. După conferință, corul căminului cultural de sub conducerea păr. Constantin Tomescu, a cântat mai multe bucăți religioase.

Doi comercianți implicați în furtul de aramă dela atelierele principale C. F. R. din Cluj

Cluj, 15 Mai

Am relatat la timp că din depozitul atelierelor principale c. f. r. din localitate s'a furat o mare cantitate de aramă în valoare de circa 300 mii lei. In urma cercetărilor făcute de plutonier Petre Cândroiu șeful postului de jandarmi c. f. r., Gheorghe Precup delegatul atelierelor c. f. r. și plutonier major Dinu Gheorghe șeful secției de jandarmi c. f. r. de pe lângă inspecțiile c. f. r. Cluj, s'a stabilit că Ludovic Fülöp, Vasile Kacso, Carol Fehér și Alexandru Szilágyi au jefuit, în mod sistematic, depozitul de materiale al atelierelor principale, unde s'au introdus prin escaladarea gardului și utilizarea unor chei false.

Spărgători au vândut arama furată pentru un preț derizoriu turnătorului Juliu Dézsi, care la rândul său a vândut acest metal, prin intermediul comerciantului Ladislau Havasi, fabricei „R.A.V.A.G.“ proprietatea lui E. Vadász din str. Gării no. 19.

Este interesant de remarcat că nici în registrele de intrare și ieșire a metalelor prohibite pin lege a comerciantului Ladislau Havasi și nici în registrele fabricei „R.A.V.A.G.“ n'a fost introdusă cantitatea aramei furată de spărgători amintiți. Astfel împotriva cumpărătorilor se va deschide acțiune nu numai pentru tăinuire ci și pentru contravenție, la legea de prohibire a vânzării metalelor.

După terminarea primelor cercetări Ludovic Fülöp și Juliu Dezsi au fost arestați și înaintați parchetului.

Concomitent cu aceasta serviciul de contenicos c. f. r. a înaintat o cerere cabinetului de instrucție pentru ordonarea sechestrului penal asigurător pe averea tuturor implicațiilor.

SĂLIȘTE

SERBAREA ZILEI DE 10 MAI. — La ora 9 dim., toate stolurile de străjeri, în frunte cu comandanții lor și autoritățile publice au asistat la Te-Deumul oficiat de părintele Ioan Isacu, în biserica cea mare.

Serbării zilei de 10 Mai i-a premers serbarea patronului Străjii Țării (Sf. Gheorghe). Programul a început cu ceremonialul ridicării pavilionului național, în fața unei numeroase asistențe.

Serviciul religios a fost oficiat de părintele protopop dr. Dumitru Borcia, pr. Ioan Isacu și pr. Ioan Negrilă.

A vorbit pr. I. Isacu despre viața Sf. Gheorghe și a explicat simbolul făgăduinței și legământului pe care străjerii l'au depus cu acest prilej.

Jurământul d-lor comandanți, investirea, făgăduința și legământul au fost luate de comandantul cohortei, d. Nicolae Giurgiu, care a vorbit apoi în numele Străjii Țării.

Comandant de serviciu a fost d. prof. Dumitru Moga.

Tot cu acest prilej s'a făcut și constituirea stolului extrașcolar, sub conducerea d-nei comandante Maria Soră.

A urmat programul festiv al zilei de 10 Mai, compus din frumoase cântări executate de corul școalei primare sub conducerea d-lui inv. Ioan Soră și recitări patriotice. Cuvântarea ocazională a fost rostită de d. prof. Dumitru Floașiu.

SARBATOAREA POMILOR. — Sâmbătă, 11 Mai, s'a făcut în localitate serbarea sădirii pomilor.

La ora 9 dim. toate stolurile s'au încolonat, pornind spre terenul de plantare Dealul Porcilor.

In mijlocul naturii, la o înălțime de unde aveai o frumoasă perspectivă a împrejurimilor, s'a oficiat slujba religioasă de către pr. I. Negrilă, după care a urmat ceremonialul ridicării pavilionului național. A vorbit d. prof. Petru Rociu despre legătura omului cu pământul patriei și desvoltarea economică prin cultura arborilor și a pomilor. Pr. Negrilă a vorbit despre învierea naturii și vieții în puterea Domnului.

A urmat plantarea a peste 3.000 puieți de brad.

După masă, s'a desfășurat o frumoasă șezătoare străjerească, în pavilionul din parcul comunei.

BOTOŞANI

JUDICIARE. — In falimentul N Solomovici-I. Albrecht, s'a dat următorul termen de judecată la 24 Iunie a. c. când se va proceda la luarea interogatoriilor.

Pentru o serie de falsuri, Petre Sofronie zis Bosoi a fost condamnat la 3 luni de închisoare corecțională

ACTIVITATEA CAMINELOR CULTURALE — Căminul cultural „Ștefan Luchian“ din Tg.-Ștefănești, a organizat zilele trecute, o frumoasă serbare urmată de bal cu beneficiul (circa 33.000 lei) destinat măririi fondului pentru înzestrarea armatei.

Inițiatorul a fost pr. econom Gh Constantinescu, pensionar, având concursul membrilor sfatului căminului precum și al următoarelor persoane: d-na și d. I. Răileanu, primar și președinte al căminului, d-na pr. Gh. Constantinescu, directorul căminului, d-na și d Grigore Gonciar, magistrat, d-na și d. Jean Sandulache, avocat, d-na și d. Loceric, avocat, d-na și d. col. Cocinschi, d-na și d. Gh. Vasiliu, controlor fiscal, d-na și d C. Dahya, șeful detașamentului de poliție, d-na și d. C. Russu și d-rele: Cocinschi, Chiș și Răileanu.

CONFERINȚA. — In seara de 26 Mai, la teatrul „Eminescu“ va ține o conferință d. Ionel Teodoreanu despre: „Valoarea scrisului românesc“.

Conferința este patronată de d-nii: col. D. Craiu, prefectul județului și av. Ion Iacovlov, primarul orașului.

Beneficiul merge la fondul pentru înzestrarea armatei

SPECTACOLE. — Cinema „Eminescu“ prezintă filmul: „Hotel pentru femei“ cu Linda Darnell; cinema „Popovici“: „Visul unei prințese“ cu Shirley Temple.

CEHUL-SILVANIEI

DEPUNEREA LEGAMANTULUI LA STOLURILE DE STRAJERI. — In ziua de 12 Maiu, străjerii și străjerele din localitatea noastră au depus legământul în cadrul unei solemnități. Au fost prezenți la această solemnitate: autoritățile locale, preoții tuturor cultelor, părinții străjerilor și întreg corpul didactic al școlilor.

La ora 15 străjerii și străjerele din cele trei stoluri au format un impunător careu în curtea școalei primare, unde s'a desfășurat serbarea, care a început cu ceremonialul ridicării pavilionului național. A urmat investirea străjerelor din stolul extra-școlar de fete, de sub comanda d-nei prof. Elena Gălușcă.

A fost oficiat un serviciu religios de către păr. protopop Ilie Călăuz, care a vorbit străjerilor despre însemnătatea legământului. In acest sens a vorbit și păr. Ioan Biro, parohul confesiunii reformate. D. Victor Fălăuș a citit formula făgăduinței și a legământului, iar străjerii și străjerele l'au rostit. Solemnitatea a luat sfârșit cu diferite cântece străjerești și defilarea unităților de străjeri.

INTRUNIREA COMANDANȚILOR GARZILOR NAȚIONALE F. R. N. — Duminecă 12 Mai s'au întrunit la școala primară de stat, din localitate, toți comandanții gărzilor naționale din comunele acestei plăși.

Cu această ocazie, s'a făcut predarea comenzii de plasă d-lui Victor Fălăuș, care a fost numit comandant în locul d-lui dr. Gheorghe Mercea, care fiind numit președinte al F. R. N., a dimisionat din calitatea ce a avut-o. Au vorbit cu această ocazie d-nii dr. Gheorghe Mercea, care a mulțumit comandanților comunali, pentru munca ce au depus-o îndemnându-i ca și noului comandant să-i dea același neprecupețit concurs și ascultare. D. Victor Fălăuș, noul comandant, aduce mulțumiir fostului comandant, promițând că va continua opera începută cu acelaș elan. A vorbit apoi d. Victor Boros, primpretor, îndemnând pe membrii să servească de exemplu în îndeplinirea obligațiilor cetățenești.

S'au dat apoi instrucțiuni în vederea organizării și activității gărzilor.

SOVATA

LUCRARI EDILITARE. — In cadrul lucrărilor edilitare, primăria comunei Sovata continuă întărirea cu piatră a canalelor din comună, începute anul trecut.

IN ATENȚIA SERVICIULUI JUDEȚEAN DE DRUMURI. — Atragem atenția serviciului județean de drumurui asupra stării deplorabile în care se găsește șoseaua Sovata-Miercurea Niraj-Tg. Mureș, în special în urma ploilor căzute în ultimul timp. Pe tot parcursul șoselei sunt numai gropi.

Cetățenii cari locuesc pe această șosea și cari sunt obligați să circule cu autobuzele ce fac cursa pe acolo, roagă pe cei în drept să dispună cantonierilor respectivi ca cel puțin gropile să le astupe.

MUȘCAT DE CAINE TURBAT. — Copilul Gheorghe Șandor, de 15 ani, din Siclod, a fost mușcat de un câine turbat, după care a fost transportat la institutul antirabic.

Autoritățile comunale pun în vedere tuturor persoanelor care au mai fost mușcate de acest câine, să se prezinte la primărie.

CHILIA VECHE

SERBARE STRĂJEREASCĂ.— In ziua de 12 Mai a fost la școala primară Chilia-Veche, o serbare în cadrul străjeresc, dată de străjerele stolului extra școlar de sub conducerea d-nei El. Balaiș.

S'au cântat cântece naționale, scenetele „Ucigașul fără voie“ și „O fată tânără pe patul morții“, jocuri naționale și piesa „Un leu și un zlot“, adaptată la timpurile actuale.

S'au distins străjerele: Lesnic A., Pelle P., Stoicu M., Aliman T. Stoicu El., Mutulescu V. și Răhău Ana.

Un prețios concurs a dat d-na învățătoare M. Crăciun.

BAZARGIC

INTAMPLAREA DIN SATUL TITU MAIORESCU. — Pe când argatul locuitorului Gh. Tomoșoiu, din satul Titu Maiorescu, se afla la arat, lângă pădurea satului, a fost atacat de trei inși, cari i-au luat actele ce avea asupra sa, după care au dispărut în pădure.

Argatul Chirilă, venind în sat, a anunțat autoritățile. Comandantul plutonului de grăniceri, împreună cu comandantul companiei de cercetare și parte din locuitorii satului înscriși în garda cetățenească, au împânzit îndată pădurea, prinzând pe cei trei inși. Aceștia sunt: Petre Penef, de 24 ani, Petre Magoschi de 19 ani și Ganiu N. Ganef, de 18 ani, toți din Fundeni. Asupra lor nu s'au găsit nici un fel de acte.

Câteși trei au fost arestați și înaintați la tribunalul militar Constanța.

CONTROLUL PRODUCȚIEI ȘI AL PREȚURILOR. — D. căp. Onciu, Șunda, preotul N. Georgescu și d-nii Nicolae Luscanu, profesor; Vasile Șecher, învățător, din Bazargic; Ilie Mazilu, înv. din Balcic, Gh. Iordăchescu, înv. din Cavarna; N. Băcioiu, înv. din Spasova; Alex. Călin, din satul Carapcea; N. Teodorescu, înv. din satul Mansărova și Panait Tomescu, înv. din com. Vladimirești, au fost numiți controlori la legea pentru activarea producției și controlul prețurilor din jud. Caliacra.

ARAD

CONSFATUIREA ȚINUTULUI SFATULUI JUDEȚEAN A F. R. N. — Organizația județeană F.R.N. a județului nostru, își ține prima consfătuire publică Duminică. In cadrul consfătuirii, printre altele vor fi desbătute următoarele puncte: programul minimal și de imediată realizare și problema propagandei. Consfătuirea va fi ținută sub prezidența d-lui dr. Cornel Radu.

SINUCIDERE. — Tânărul Adrian Pascu, fiul inspectorului silvic V. Pascu, din localitate s'a sinucis, implântându-și un briceg în inimă. Tragicul gest a impresionat adânc pe toți prietenii familiei Pascu. Motivele sinuciderii nu se cunosc.

FURTUNA IN PODGORIE. — Asupra celei mai mari părți din Podgoria Aradului s'a abătut o groaznică furtună, însoțită, în hotarul Siriei, de grindină. Furtuna și ruperea de nori ce i-a urmat, a aruncat asupra viilor și lanurilor o cantitate imensă de apă. Chiar și unele părți din comunele Pâncota, Galsa, Măderat și Siria, au fost acoperite de apă. Stricăciunile produse de furtună, deși insemnate, nu vor avea urmări prea mari asupra recoltei. In tot cazul nu e un semn prea bun prin care se anunță vara anului acesta.

APELURI DE AMENZI APLICATE DE LEGEA SPECULEI. — Eri s'a desbătut, apelul negustorului de colonial, Spitzer Denes, amendat de legea pentru reprimarea speculei la 3000 de lei Tribunalul a redus pedeapsa la 1000 de lei.

— Apelul înaintat de măcelarul Czmor Petru va fi desbătut în ziua de 20 Mai.

NĂSĂUD

SERBAREA ZILEI DE 10 MAI. — După oficierea Te-Deumului în catedrala unită și în biserica ortodoxă, întreaga asistență a luat parte la programul, care s'a desfășurat în curtea liceului grăniceresc „G. Cosbuc“, unde s'a ridicat întâi pavilionul național.

D. prof. Vasila Doniga a rostit o documentată cuvântare asupra însemnătății zilei, subliniind marile evenimente legate de 10 Mai în istoria țării și neamului românesc.

D. Dumitru Nacu, președintele căminului cultural „Regele Carol II“ a relevat greutatea zilelor de azi și obligațiunea întregului neam românesc de a se grupa trupește și sufletește în jurul tronului și la paza fruntariilor țării.

Elevii școlilor au recitat câteva poezii patriotice.

Fanfara liceului, sub conducerea d-lui prof. Emil Ștefănuțiu, a executat câteva marșuri.

Serbarea a luat sfârșit prin cântecele străjerești intonate de stolurile școlilar la plecare din localitate.

ȘEZATOAREA GRADINIȚEI DE COPII. — Dumineca trecută, din inițiativa d-nelor învățătoare Livia Valentini directoare și Florica Mihăese, conducătoare la grădina no. 2, s'a organizat în sala festivă „Regna“ o foarte reușită șezătoare artistico-literară de către copilașii dela grădiniță.

După intonarea „Imnului Regal“, s'a desfășurat programul format din recitări, cântece românești, anecdote monoloage, dialoage, jocuri gimnastice, dansuri naționale, etc. S'a jucat sceneta „Fetița bună și cei 12 pitici“, executată de copilașii dela grădina de copii no. 1, condusă de d-na directoare Livia Valentini.

Suma de 1628 lei, care a fost încasată ca taxă benevolă la intrare, a fost vărsată pentru înzestrarea armatei.

CADAVRU PESCUIT. — In ziua de 11 Mai, pe hotarul comunei Rebrișoara pe malul râului Someș, niște agricultori cari au dus vitele dela plug să le adape, au descoperit cadavrul lui Vasile Pralea, de 41 ani, muncitor la fabrica de cherestea „Regna“ din Ilva Mică. In ziua de 23 Aprilie a. c. acesta a salvat dela înec pe un copil de 6 ani din susmențiunata comună, în râul Ilva, care căzuse în apă la trecerea unei punți, în fața părinților săi. Sărind în apă, a salvat copilul însă valurile l'au isbit de o stâncă și s'a înecat. Rudele l'au căutat timp de aproape 3 săptămâni ,însă nu l-au găsit decât în 11 Mai. De pe urma lui a rămas 4 orfani săraci și lipsiți de orice mijloace, întrucât și mama lor este bolnavă.

Miercurea Ciuc

EXERCIȚII DE APARARE PASIVA. — S'a făcut un exercițiu de apărare pasivă și în orașul nostru. Alarma a fost anunțată prin sunetele sirenei de la pompieria militară a orașului, locomotivelor c.f.r., clopotele bisericelor și fluerile polițiștilor. Toate școlile și autoritățile și-au suspendat activitatea, retrăgându-se la adăposturile speciale A.P., publicul depe străzi s'a grăbit spre locurile fixate de autorități iar trăsurile și celelalte vehicule s'au adăpostit pe lângă pereți, ori intrând în curțile apropiate.

Al doilea exercițiu s'a făcut la ora 21.

Alarma a fost dată ca și la primul exercițiu uzina întrerupând complet curentul pe toate străzile orașului. Exercițiile au fost reușite, cu mici excepții neînsemnate. Atât primul exercițiu cât și al treilea, au fost inspectate de d. colonel Dumitrescu comandantul subzonei A. P., împreună cu d. avocat Gr. Sasz primarul orașului și T. Cârsteanu, șeful poliției orașului.

CAMPENI-TURDA

DELA GARDA NAȚ. A F. R N. — Sâmbătă, 11 Mai, a fost la primăria din Câmpeni, o consfătuire a comandanților gărzilor naționale din plasa Câmpeni, sub președenția d-lui Iuliu Coroiu, comandantul plășii.

La ordinea zilei s'au discutat unele chestiuni cu privire la organizarea gărzilor și totodată asupra realizărilor înfăptuite în ultimul timp.

Gărzile din plasa Câmpeni au adunat până în prezent 5000 kg. fier vechiu, au organizat serbări în vederea înzestrării armatei, adunându-se 8000 lei.

Garda națională din com. Câmpeni, a dat ajutoare la 50 familii ale concentraților, de sf. Paști; a trimis 500 pachete țigări scoldaților de pe zonă.

BUCECEA

FURT. — Făcători de rele au pătruns noaptea prin scoaterea unui geam în locuința femeii Agripina Ștefan, din localitate, furându-i haine și 20000 lei. Jandarmii postului Bucecea fac cercetări.

SCUMPIREA CARNII. — In urma cererii măcelarilor, primăria din localitate a admis majorarea prețului la carne. Carnea de vită se va vinde cu 28 lei kg.; de porc cu 42 lei kg. și de miel cu 30 lei kg. Cu toate acestea, măcelarii nu taie vite suficiente, astfel încât carnea lipsește de multe ori la hală.

PETROŞANI

CONFERINȚA PREOȚEASCA. — In localitate s'a ținut sub președinția păr. prot. I. Duma, conferința pe luna Mai a preoților ortodoxi din Valea-Jiului.

După cuvântul de deschidere al păr. protopop, d. prof. C. Sârbu a citit lucrarea în continuare: împărtirea harului divin și existența harului, din lucrarea „Harul divin și libertatea omului“.

Păr. I. Duma a făcut o dare de seamă asupra felului cum au decurs ședințele adunării eparhiale ținute la Sibiu, sub președinția I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae Bălan, apoi citește unele părți din raportul secției bisericești a consiliului arhiepiscopesc, al cărui raportor în adunarea eparhială a fost sfinția sa.

• După aceia s'a fixat data ținerii exmenelor de religie la toate școalele primare din protopopiat.

Au fost prezenți preoții: V. Șandru, T. Ioanovici, Gh. Zemora, P. Fanu, Eus. Oprean, I. Popița, Oct. Daju, Tr. Mosic, M. P. Jura și prof. C. Sârbu.

ORADEA

CADAVRE GASITE. — Pe șoseaua Oșorheiu-Oradea a fost găsit de trecători cadavrul lui Florea Ivașcu, de 57 ani, de fel din Oradea. Cercetările făcute la fața locului au constat că săteanul a fost lovit mortal de un automobil. Se caută șoferul criminal

— In pădurea Ramir a fost găsit, spânzurat de un copac, corpul neînsuflețot al tânărului Gavril Hagymasi, domiciliat în comuna Adoni, jud Sălaj. Se fac cercetări pentru a se afla cauza sinuciderii

UN COPIL DE 2 ANI MOARE INECAT. — Copilul unui sătean din comuna Meziad se juca cu mai mulți copii pe malul văicelei din sat, care curge prin fața casei. Alunecând, copilul a căzut în apă și s'a înecat. S'au dresat acte împotriva părinților neglijenți.

INCENDIU. — Petru Cordon. din comuna Damiș, jud. Bihor, a fost victima răzbunării lui Barbura Bila din aceiaș comună. Acesta, din cauza unor vechi neînțelegeri, a pus foc la locuința lui Cordon, pricinuindu-i pagube de 25.000 lei. Bila a fost înaintat parchetului.

MOARTE SUBITA. — Dumitru Balog, de 62 ani, din Vașău a murit subit pe când se afla la marginea Vașcăului. El suferea de inimă.

Căutăm corespondent priceput și harnic la TURDA.

Ofertele, însoțite de corespondență de probă și arătarea ocupației solicitatorului, vor fi adresate secretariatului de redacție.